

ПРИМЉЕНО: 21.8.2023			
ОРГ.ЈЕД.	БРОЈ	ПРИЛОГ	ВРИЈЕДНОСТ
10/1	942	23	

Образац - 1

УНИВЕРЗИТЕТ У БАЊОЈ ЛУЦИ
ЕКОНОМСКИ ФАКУЛТЕТ

ИЗВЈЕШТАЈ КОМИСИЈЕ

о пријављеним кандидатима за избор наставника и сарадника у звање

І. ПОДАЦИ О КОНКУРСУ

Одлука о расписивању конкурса, орган и датум доношења одлуке: Одлука Сената Универзитета у Бањој Луци, број: 02/04-3.907-38/23 од 27.04.2023. године. Одлука Наставно-научног вијећа Економског факултета о утврђивању приједлога за расписивање конкурса за избор у академско звање, број: 13/3.228-VII-5.2/23. од 18.04.2023. године
Ужа научна/умјетничка област: Економско планирање и развој
Назив факултета: Економски факултет
Број кандидата који се бирају: један (1)
Број пријављених кандидата: један (1)
Датум и мјесто објављивања конкурса: 19.07.2023. године „Глас Српске“ и интернет страница Универзитета у Бањој Луци

Састав комисије:
а) проф. др Миленко Крајишник, редовни професор Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, ужа научна област Међународна економија, предсједник
б) проф. др Горан Поповић, редовни професор Универзитета у Бањој Луци, Економски факултет, ужа научна област Теоријска економија, члан
в) проф. др Сениша Зарић, редовни професор Универзитета у Београду, Економски факултет, ужа научна област Економска теорија и анализа, члан

Пријављени кандидати
1. Др Сениша Куртеш, ванредни професор

II. ПОДАЦИ О КАНДИДАТИМА

Први кандидат

а) Основни биографски подаци :

Име (име оба родитеља) и презиме:	Сениша (Драго и Бојана) Куреш
Датум и мјесто рођења:	17.05.1980. године, Мостар
Установе у којима је био запослен:	Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет, 01.09.2005. године
Радна мјеста:	Наставник: ванредни професор (од 26.10.2017. године) наставник – доцент (од 2012. године до 2017.), виши асистент (од 2008. године до 2012. године). Асистент (од 01.09.2005. до 2008)
Чланство у научним и стручним организацијама или удружењима:	Рецензент у часопису: Acta Economica, Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет

б) Дипломе и звања:

Основне студије	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет
Звање:	Дипломирани економиста
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, јул 2004. године
Просјечна оцјена из цијелог студија:	8,54
Постдипломске студије:	
Назив институције:	Универзитет у Београду, Економски факултет

Звање:	Магистар економских наука
Мјесто и година завршетка:	Бања Лука, 2007. године
Наслов завршног рада:	Утицај страних директних инвестиција на привреди раст и конкурентност земље
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Економске науке
Просјечна оцјена:	9,88
Докторске студије/докторат:	
Назив институције:	Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет
Мјесто и година одбране докторске дисертације:	Бања Лука, 2011. године
Назив докторске дисертације:	Конкурентност Босне и Херцеговине на свјетском тржишту
Научна/умјетничка област (подаци из дипломе):	Економске науке
Претходни избори у наставна и научна звања (институција, звање, година избора)	Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет: асистент, 2005. године виши асистент, 2008. године доцент, 2012. године ванредни професор, 2017. године

в) Научна/умјетничка дјелатност кандидата

Радови прије последњег избора/реизбора <i>(Навести све радове сврстане по категоријама из члана 19. или члана 20.)</i>
<p>Научна монографија националног значаја Члан 19. Правилника, тачка 3</p> <p>Амицић, С., Куртеш С., (2017). Конкурентност и раст малих отворених економија. Бања Лука, Универзитет у Бања Луци, Економски факултет</p>
<p>Прегледни научни рад у часопису националног значаја Члан 19. Правилника, тачка 12</p>
<p>Куртеш, С., (2008). Теорија и ефекти страних директних инвестиција, Acta economica, број 8, Економски факултет Бања Лука</p>
<p>Прегледни научни рад у часопису националног значаја Члан 19. Правилника, тачка 12</p>
<p>Куртеш С., (2009). „Конкурентност националних привреда“, Финрар, број 2., Бања Лука</p>

**Прегледни научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 12**

Куртеш, С., Поповић, Г., (2010). „Улога државе у јачању конкурентности малих и средњих предузећа на глобалном тржишту“, Економски видици, Друштво економиста Београда, број 4, децембар, Београд

**Прегледни научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 12**

Куртеш, С., Амићић, С., (2011). „Интеграциони процеси тржишта рада као одговор на кризу у транзиционим привредама“, Acta economica, број 14, Економски факултет Бања Лука

**Прегледни научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 12**

Куртеш, С., Амићић, С., (2010). „Проналажење модела за јачање конкурентности Босне и Херцеговине на свјетском тржишту“, Технолошке иновације генератор привредног развоја, Савез иноватора РС и привредна комора РС, Бања Лука

**Оригинални научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 9**

Куртеш, С., Амићић, С., (2011). „Стратешка одређења у укључивању Републике Српске на свјетско тржиште“, Финансинг, број 2, Брчко

**Прегледни научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 12**

Куртеш, С., Амићић, С., (2011). „Конкурентност Босне и Херцеговине у условима европских интеграција“, Зборник радова: Европска унија – услови и условљавања“, Независни универзитет Бања Лука, рад је излаган на симпозијуму

**Научни рад на научном скупу међународног значаја , штампан у зборнику
радова у цијелини
Члан 19. Правилника, тачка 15**

Куртеш, С., Амићић, С., Рајчевић, П., (2014). Макропруденцијална анализа финансијског система БиХ“, Зборник радова девети међународни симпозијум о корпоративном управљању, Финрар, јун 2014. Бања Врућица

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 12

Куртеш, С., Амицић, С., Рајчевић, П., (2016). „Кретање дознака и утицај на економију земље“ Финансинг, број 2, Брчко

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 12

Куртеш, С., Амицић, С., Рајчевић, П., (2016). „Утицај стране помоћи на привредни раст и конкурентност земље“, Пословне студије – часопис за теорију и праксу, број 15-16, Универзитет за пословне студије Бања Лука

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

Члан 19. Правилника, тачка 15

Куртеш, С., Амицић, С., Рајчевић, П., (2016). The Competitiveness in the Light of the Balassa/Samuelson Effect”, Conference proceedings ICSS IX 2016, 9th International Conference on Social Sciences European Centar for Science Education and Research, 8/9 april Dubrovnik

Прегледни научни рад у часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 12

Куртеш, С., Амицић, С., (2017). „Кретања на финансијским тржиштима са непосредним освртом на преткризни, кризни и посткризни период“, Сварог, НУБЛ, број 14, Бања Лука

Радови послје последњег избора/реизбора

(Навести све радове, дати њихов кратак приказ и број бодава сврстаних по категоријама из члана 19. или члана 20.)

Научна монографија националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 3

Куртеш, С., Амицић, С. *Глобално тржиште рада*, Универзитет у Бањој Луци – Економски факултет, ISBN 978-99976-57-14-5, 2023.

Научна монографија под називом *Глобално тржиште рада* представља резултат истраживачког рада и посматрања у сегменту међународне економије и кретања радне снаге као ресурса сваке националне економије у савременим условима процеса глобализације, али и кризних периода. Законитости које важе на тржишту рада из области теоријске економије су приказане као основа за разумијевање ових процеса и кретања. Најновија знања, истраживања и публикације из ове области су представљала платформу за писање ове научне монографије која ће чинити основ за разумијевање процеса и могућих мјера које се могу предузимати на савременом тржишту рада. Специфичност ове публикације се огледа у чињеници што се даје приказ кретања на

тржишту рада у националним оквирима, али и кретања међу појединим државама и наднационалним савезима. Такође, уважава се чињеница да тржиште рада, заједно са осталим сегментима економије, пролази кроз различите привредне циклусе који битно детерминишу стање у економији као цјелини.

Ова научна монографија ставља фокус на актуелне економске трендове, манифестоване, прије свега, кроз снажан процес глобализације која обликује глобалну економску архитектуру, само тржиште рада и тиме међународно кретање радне снаге. Истовремено се посматрају реакције овог тржишта у кризним ситуацијама на нивоу једне економије, али и економије на глобалном нивоу. Приказ теоријске основе даје научну базу за разумијевање кретања појединих варијабли на тржишту рада, као и предвиђања могућих утицаја појединих мјера из ове области на саму незапосленост и ниво привредне активности. Крајњи циљ је да се подстакну размишљања о тржишту рада као глобалном тржишту које карактерише висок степен међусобне повезаности, као и разумјевање трендова и законитости које постају универзалне за све економије.

Сама научна монографија је подијељена у четири логички повезане цјелине, које на основу релевантних научних метода обрађују предметну материју у циљу добијања конкретних закључака и правила понашања. Ова публикација је резултат консултовања великог броја актуелних домаћих и страних извора литературе, али и запажања аутора.

Број бодова 10

**Научна монографија националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 3**

Амицић, С., Куртеш, С., Рајчевић, П. *Велика рецесија – узроци и посљедице*, Универзитет у Бањој Луци – Економски факултет, ISBN 978-99976-57-18-3, 2023.

Научна монографија под називом *Велика рецесија - узроци и посљедице* је продукт научне анализе и посматрања кризних процеса који су неминовност привредног живота сваке националне економије, као и настојања аутора да се утврде кључни фактори који воде генерисању кризних циклуса. Јасно се прави разлика између оних економских појава које су предуслов за појаву економске контракције и самог сегмента економије на којем долази до ескалације кризе. Употребом расположивих знања из ове области, те великог броја истраживања и публикација које се баве питањима кризних циклуса стварају се предуслови за разумијевање комплетног процеса генерисања кризе и даје се увид у инструменте економских политика који се могу користити с циљем санирања посљедица таквих негативних економских кретања. Додатна вриједност ове публикације се огледа у чињеници да се посматрани феномен економских криза издигне на један виши ниво, односно не посматра се на нивоу једне националне економије него се у условима све веће повезаности држава посматра глобални карактер кризе.

Кроз саму научну монографију се истиче природа привредних циклуса, односно фазе које имају сви привредни циклуси како би се могао разумјети цјелокупан процес генерисања и вријеме трајања једног привредног циклуса. Такође, указује се на чињеницу да све економије без обзира на степен развијености пролазе кроз привредне циклусе, тачније, можемо рећи да су они саставни дио економског живота сваке националне економије. Посебно се анализира степен осјетљивости појединих сегмената економије и самим тим се истиче потреба да реакције доносилаца одлука морају бити адекватне и усмјерене на оне сегменте који су најугроженији и захтијевају хитну интервенцију. Истиче се да је рецесија природна економска појава која води паду обима производње, расту незапослености, паду инвестиционе потрошње, односно генерално паду економске активности.

Сама публикација је подијељена у шест логички повезаних цјелина, гдје се на бази употребе научних метода анализира предметна материја у правцу доношења одговарајућих и примјењивих закључака. Ова научна монографија је резултат консултовања великог број домаћих и страних извора литературе из области теоријске и међународне економије, али и виђења самих аутора.

Број бодова 10

**Прегледни научни рад у часопису националног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 12**

Rajčević, P., Kurteš, S., Amidžić, S. Reserve requirement as a monetary regulation instrument – Bosnia and Herzegovina experience, *Financing*, 2019, pp. 55-69.

Рајчевић, П., Куртеш, С., Амиџић, С. Обавезна резерва као инструмент монетарног регулисања - искуство Босне и Херцеговине, *Financing*, 2019, стр. 55-69.

Овај рад се бавим научним посматрањем економије Босне и Херцеговине као мале и отворене привреде са ратним наслијеђем која се оприједијелила за вођење дискреционе монетарне политике засноване на принципу валутног одбора. Систем валутног одбора почива на монетарној/девизној институцији код које, при перманентно фиксном девизном курсу, постоји пуна конвертибилност домаће валуте. Кроз рад се указује на исправност овог избора, нарочито имајући у виду прошлост ових простора са монетарним институцијама чије је понашање врло често доводило до хиперинфлације, што је додатно осиромашило становништво цијеле Босне и Херцеговине. Појавом економске кризе из 2008. године Управно вијеће ЦББиХ је настојало релативно честим мијењањем стопа обавезне резерве утицати како на ликвидност финансијског сектора тако и подешавати понуду кредита. Управо је циљ овог рада настојање да се утврди колико је стопа обавезне резерве ефикасан инструмент трансмисије и колико она заправо утиче на обим кредитирања привреде и становништва, тј. повећање и смањење ликвидности банкарског система? Резултати анализе аутира упућују да се обавезна резерва није показала као ефикасан инструмент

монетарног регулисања, осим у домену побољшања ликвидности банкарског сектора.

Број бодова 6

Научни рад на научном скупу међународног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 15

Kurteš, S., Amidžić, S., Rajčević, P. Balance of Payments Deficit and Currency Board Arrangement Sustainability in Bosnia and Herzegovina, *International Review of Economics and Business Zagreb*, 2020, pp.43-57.

Куртеш, С., Амиџић, С., Рајчевић, П. Платно билансни дефицит и одрживост аранжмана валутног одбора у Босни и Херцеговини, *International Review of Economics and Business Zagreb*, 2020, стр. 43-57.

Кроз овај рад се анализира констатан дефицит текућег рачуна у Босни и Херцеговини као резултата велике спољнотрговинске неравнотеже, а иста је последица неконкурентности привреде на свјетском тржишту. Указује се на чињеницу да је дефицит текућег рачуна већином финансиран дознакама из иностранства, страном помоћи, а најмање страним инвестицијама. У последње вријеме, одлив радно активног становништва утиче на значајно смањење радног контингента (посебно квалификованих и високообразованих радника), али и домаћу тражњу, што ће додатно вршити притисак на платно-билансни рачун. Са друге стране, монетарна политика функционише по принципима валутног одбора, односно кориштења чврстог девизног курса, па се поставља питање да ли је, и у којој мјери, исти одржив, у условима високог текућег дефицита. Рад има управо за циљ испитати везу платно-билансног дефицита и одрживости аранжмана валутног одбора у Босни и Херцеговини, у оваквим условима. Истиче се посебно потреба довршетак транзиције и процеса приватизације јавних предузећа као *'чондитио сине кваан нон'* уколико се жели прекинути негативна спирала која генерише неликвидност у привреди, неефикасност јавних инвестиција и дисторзија тржишта рада. Имајући у виду основне недостатке садашњег система, као што су висока незапосленост, ниске стопе привредног раста и енорман спољнотрговински дефицит, управо стабилности цијена и кредибилности монетарног системау датим околностима за Босну и Херцеговину нема алтернативу.

Број бодова 5

Научни рад на научном скупу међународног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 15

Amidžić, S., **Kurteš, S.**, Rajčević, P. *Is there the crowding out effect in the Republic of Srpska?*, Jahorina business forum 2020, Real and financial sector in the light of new technologies, new world trends and new challenges, University of East Sarajevo - Faculty of Economics Pale, 2020, pp. 159-164.

Амиџић, С., Куртеш, С., Рајчевић, П. *Има ли „crowding out” ефекта у Републици Српској?*, Јахорина пословни форум 2020 - Реални и финансијски сектор у свјетлу нових технологија, нових свјетских кретања и нових изазова, Универзитет у Источном Сарајеву - Економски факултет Пале, 2020, стр. 159-164.

У овом раду фоку истраживања је на свјетској економској кризи која је за последицу имала, у већини захваћених подручја, раст дуга и државне потрошње. Република Српска није представљала изузетак од тог правила због чега се поставља питање да ли је рапидан раст изложености локалних банака према јавном сектору имао негативне последице на приватне инвестиције. Испод просјечне стопе раста од 2008. године у Републици Српској су јасан сигнал структурних поремећаја који постојећим политикама не могу бити превазиђени. У раду се разматра зашто су историјски ниске каматне стопе и вишак ликвидности искориштени једино од стране јавног сектора док је приватни сектор истовремено показивао типичне знакове „рецесије на билансу“. Наведено намеће потребу адаптације економске политике и парадигме како би се омогућио раст заснован на приватним инвестицијама умјесто мање ефикасне јавне потрошње. Такође, истиче се чињеница да у Републици Српској нема класичног *crowding out* ефекта јер упркос порасту задужености јавног сектора код домаћих банака, каматне стопе су имале тренд значајног пада.

Број бодова 5

Научни рад на научном скупу међународног значаја
Члан 19. Правилника, тачка 15

Kurteš, S., Amidžić, S., Vidović, N. *Economic Freedom and Global Competitiveness of Economies, Geopolitics and the Political Economy of Conflict in the Balkans and the Eastern Mediterranean: Refugees, Energy Sector and Prospects for the Future - 8 th REDETE Conference, Researching Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies, University of Banja Luka - Faculty of Economics, 2021, pp. 130-141.*

Куртеш, С., Амиџић, С., Видовић, Н. *Економске слободе и глобална конкурентност економија*, Геополитички и политички ефекти економије сукоба на Балкану и Источном Медитерану: избеглице, енергетски сектор и изгледи за будућност - Зборник радова 8. REDETE конференције - Истраживање економског развоја и предузетништва у транзиционим економијама, Универзитет у Бањој Луци - Економски факултет, 2021, стр. 130-141.

У раду се анализира да ли се на основу принципа економског либерализма стварају могућности ка даљем економском развоју и ефекти оваквог одређења у условима кризе, односно за вријеме трајања Велике Рецесије. Постоји жестока дебата међу економским теоретичарима и носиоцима политичких функција о ефектима оваквог приступа. У раду се управо анализира да ли степен економских слобода у једној земљи води расту конкурентности и санирању негативних ефеката економских контракција.

Хипотеза је провјерена на узорку од 123 земље за период од 3 године, а на основу регресионе анализе. Указује се и на чињеницу да економска доктрина која истражује конкурентност последњих деценија све више добија на значају у истраживачком и научном промишљању академске заједнице. Иситиче се да конкурентност није само мистична реч, већ да постоји значајан број стручњака и институције које се фокусирају на конкурентност на макроекономском нивоу и покушавају да прецизирају детерминанте и процеси који утичу на националну конкурентност. Резултати у овом раду су потврдили хипотезу да економске слободе заиста утиче на ниво међународне економске конкурентност.

Број бодова 5

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19 Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Vidović, N. *Examining the stock market indices behaviour in health crisis caused by coronavirus*, Montenegrin Journal For Social Sciences; Centar for Geopolitical Studies, Podgorica, Volume 4, Issue 1, June 2020, pp 59-77

Куртеш, С., Видовић, Н. *Испитивање понашања берзанских индекса у здравственој кризи изазваној коронавирусом*; Montenegrin Journal For Social Sciences; Centar for Geopolitical Studies, Podgorica, Volume 4, Issue 1, June 2020, стр. 59-77

Рад пружа увид у понашање десет берзанских индекса са различитих тржишта акција током здравствене кризе изазване ширењем вируса SARS-COV-2 и болести COVID-19, која је касније прерасла у пандемију COVID-19. У посматраном периоду долази до низа догађаја и реакција на ширење болести, како мјера које су усмјерене ка спречавању ширења болести тако и оних које за циљ имају ублажавање негативних посљедица здравствене кризе на економије. Све ове мјере имале су свој утицај на тржишта широм свијета. Идентификовани су кључни догађаји и објашњен њихов утицај на свјетска тржишта акција, који се одражава кроз кретање берзанских индекса, јединог дневно ажурираног показатељ понашања тржишта, уз препоруке за припрему реакције на будуће сличне здравствене кризе.

Број бодова 6

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Amidžić, S., Kurušić, D. *Okun's law in Bosnia and Herzegovina (1996-2021): an empirical analysis of Okun's coefficient variations*, *Proceeding of the Faculty of Economics in East Sarajevo*, 2022, pp. 11-23.

Куртеш, С., Амиџић, С., Курушић, Д. *Окунов закон у Босни и Херцеговини (1996-2021): емпиријска анализа варијација Окуновог коефицијента*. Зборник радова Економског факултета у Источном Сарајеву, 2022, стр. 11-23.

Економски раст и незапосленост су двије макроекономске величине које имају највећи истраживачки интерес међу економистима. Веза која је успостављена између ове двије варијабле, која уједно описује и њихов инверзан однос позната је у литератури под називом Окунов закон. Предмет овог истраживања било је испитивање важења Окунове законитости између кретања бруто домаћег производа и незапослености у Босни и Херцеговини кроз период од 1996. до 2021. године. Посматрани период је подјељен на два дијела, те је посматран и укупан узорак, предкризни и посткризни период, а као релевантну годину узета је 2008. година и економска криза. Циљ рада био је квантификовати Окунов коефицијент за цијели узорак, предкризни и посткризни период. Резултати истраживања показали су постојање Окуновог коефицијента уз варијације коефицијента кроз вријеме. Наиме, вриједност коефицијента је у периоду од 1996. до 2008. године у апсолутном износу мања у односу на цијели период, као и на посткризни период. Вриједност коефицијента за Босну и Херцеговину у предкризном периоду износила је 0.43, а 0.55 је израчуната вриједност коефицијента за посткризни период. Вриједност коефицијента од 0.46 израчуната је за период од 1996. до 2021. године. Из овога аутори закључују да је еластичност коефицијента у Босни и Херцеговини већа у посткризном у односу на предкризни период, те на основу тога стварају претпоставке предузимања ефективних економских мјера.

Број бодова 6

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Amidžić, S., Kurteš, S., Kurušić, D. Importance of education for economic growth of european countries: panel aproach, *Financing*, 2022, pp. 15-33.

Амиџић, С., Куртеш, С., Курушић, Д. Значај образовања за економски раст у европским земљама: панел-приступ, *Financing*, 2022. стр. 15-33.

База економског раста економија које су свјетски економски лидери формирана је кроз висок ниво људског капитала. Ефекти повећања агрегатног стока људског капитала у развијеним и развојним економијама свијета све више се огледају кроз дивергенцију економског развоја и конкурентности ових земаља у односу земље које теже да их сустигну. У обликовању људског капитала посебну улогу игра знање, које се примарно остварује кроз едукацију, али и искуство. Предмет истраживања овог рада јесте посматрати значај примарног, секундарног и терцијарног образовања кроз њихово учешће у укупној популацији на економски раст европских земаља. Аутори су кроз истраживане обухватили 34 земље Европе у периоду од 2013. до 2020. године. Примјеном динамичког панел-модела дошли су до резултата према којима учешће популације са терцијарним образовањем игра значајну улогу у економском расту, уз статистичку значајност добијених резултата. Такође, резултати упућују на то да повећање популације са примарним и секундарним образовањем на терет смањења учешћа популације са терцијарним образовањем не доприноси економском расту.

Поред ових резултата, у раду је потврђен и позитиван утицај који образовање одраслих има на БДП.

Број бодова 6

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Amidžić, S., Kurušić, D. Relationship between foreign direct investment, openness and economic growth - evidence from developing economies, *EMC Review - economy and Market Communication Review*, 2022, pp. 434-450.

Куртеш, С., Амиџић, С., Курушић, Д. Веза између страних директних инвестиција, отворености и економског раста – искуства економија у развију, *Часопис за економију и тржишне комуникације*, 2022, стр. 434-450.

Значај слободног међународног кретања капитала и отвореност за трговина на светском тржишту веома је позната и разрађена у релевантној литератури. Истиче се чињеница да су најразвијеније земље света носиоци међународног кретања капитала, посебно кроз директне стране инвестиције. С друге стране, аутори указују да је прилив страног капитала путем страних директних инвестиција један је од кључних циљева који земље у развоју постављају кроз своје стратегије развоја. На овај начин земље у развоју настоје да своје привреде учине привлачним за присуство страног капитала у циљу повећања нивоа производње и подизања нивоа запослености. Предмет истраживања у овом раду било је испитивање утицаја прилива страних директних инвестиција на економски раст земаља у развоју. Истраживање је обухватило 82 земље у периоду од 1980. до 2020. године, уз примјену методе најмањих квадрата. Добијени резултати са високим нивоом статистичке значајности сведоче у прилог закључку да стране директне инвестиције и отвореност за спољну трговину повећавају бруто домаћи производ по глави становника у земљама у развоју.

Број бодова 6

Научни рад на научном скупу међународног значаја, штампан у цјелини

Члан 19. Правилника, тачка 15

Kurteš, S., Amidžić, S., Vidović, N. Causes of High Inflation in EU Countries in 2021, Present and Future Challenges in Regional Development in the Adriatic-Ionian Region - 9 th REDETE Conference, Researching Economic Development and Entrepreneurship in Transition Economies, University of Banja Luka - Faculty of Economics, 2022, pp. 66-73.

Куртеш, С., Амиџић, С., Видовић, Н. Узроци високе инфлације у земљама ЕУ у 2021, Садашњи и будући изазови у регионалном развоју у Јадранско-јонском региону - Зборник радова 9. REDETE конференције - Истраживање економског развоја и предузетништва у транзиционим економијама, Универзитет у Бањој Луци -

У овом раду се обрађује добро познати феномен инфлације која постаје глава брига креатора економске политике и доносиоца одлука, нарочито након кризе изазване пандемијом вируса ЦОВИД-19 и усред рата у Украјини 2022. Међутим, аутори указују да је ово питање било актуелно и прије избијања пандемије. Чињеница је да је инфлација у овом тренутку највиша у последњих 40 година. Раније, крајем 2021. године монетарне власти су тврдили да је инфлација пролазна, али данас је висока инфлација реалност. У овом раду се истражују стварни фактори који су иницирали постојање високих стопа инфлације у државама чланицама ЕУ, а која се појавила након вишедеценијске стабилности цијена. Употребом економетријских алата, вишеструке регресије, анализира се теза да ли је актуелно стање резултат монетарне експанзије или су проблем уска грла која су се појавила на страни понуде изазване пандемијом вируса ЦОВИД-19. Ограничени модел сугерише да би узроци инфлације у ЕУ требали заиста тражити у расту новчане маса и уским грлима у производњи као кључним факторима за висок ниво инфлације у ЕУ.

Број бодова 5

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Amidžić, S., Kurušić, D. Total factor productivity (tfp) of foreign affiliates in Republic of Srpska: industry level analysis, *Financing*, 2023, pp. 23-39.

Куртеш, С., Амиџић, С., Курушић, Д. Укупна факторска продуктивност страних афилијација у Републици Српској: анализа на секторском нивоу, *Financing*, 2023, стр. 23-39.

Потенцирање значаја страних директних инвестиција (*engl. Foreign Direct Investments – FDI*) за економске перформансе земаља домаћина у литератури је разрађено у великој мјери. Велики број истраживања показује позитивне корелације између кретања страних директних инвестиција и економског раста, али и раста продуктивности, запослености и извоза. Пословање страних компанија у земљи домаћину прати се кроз статистику страних афилијација/подружница (*engl. Foreign Affiliates Trade Statistics*), која биљежи све битне индикаторе о пословању страних афилијација. Предмет овог рада јесте испитати укупну факторску продуктивност (*engl. Total Factor Productivity – TFP*) страних подружница у Републици Српској и различитих сектора привреде Републике Српске. Истраживање се односи на период од 2014. до 2020. године, а за рачунање *TFP* кориштен је *Malmquist Productivity Index (MPI)*, који је дефинисан за мјерење *TFP*. Резултати истраживања, на основу мјерења геометријске средине као мјере која посматра годишњи раст индекса *TFP* у страним подружницама и секторима кроз релевантни период, показују да је раст укупне продуктивности у страним подружницама мањи у односу на секторски раст продуктивности. Раст *TFP* кроз посматрани период у страним подружницама износио

је у просјеку 2,1%, док је на нивоу привреде износио 4,1%. Међутим, раст продуктивности у индустрији и грађевинарству већи је у страним подружницама у односу на секторски просјек у Републици Српској. Тако је просјечна годишња продуктивност страних подружница у сектору индустрије износила 8,4%, док је годишњи просјек у индустријском сектору износио 6,1%. У сектору грађевинарства просјечан годишњи раст продуктивности страних подружница износио је 14,2%, што је значајно веће у односу на 6,8%, колико је износио просјечни годишњи раст у сектору грађевинарства. Из посматраних резултата аутори закључују да не постоје значајне разлике у расту продуктивности у страним подружницама у односу на укупну продуктивност у Републици Српској. Међутим, са аспекта учешћа промета, броја запослених и додате вриједности, стране подружнице значајне су за економију Републике Српске.

Број бодова 6

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Amidžić, S., Kurušić, D. Impact of Trade Openness, Human Capital Through Innovations on Economic Growth: Case of the Balkan Countries, *Economics - Innovative and Economics Research Journal*, 2023

Куртеш, С., Амиџић, С., Курушић, Д. Утицај отворености трговине, људског капитала кроз иновације на економски раст: случај балканских земаља, *Economics - Innovative and Economics Research Journal*, 2023

Значај трговинске отворености и људског капитала за економски раст земаља данас је предмет многих студија. Улога иновација и иновативност привреда у савременом економском развоју је изузетно важно. Са већом акумулацијом људског капитала, знања, вјештине и иновације се акумулирају, а уједно све наведене варијабле су кључне за остваривање већег привредног раста. Посебна пажња у студијама релевантних аутора је усмерена ка истраживању овог односа на примјеру малих и отворених економија, као и земље у развоју. Сврха овога рад је да се испита однос између отворености трговине и људског капитала као експланаторне варијабле и привредног раста мјереног бруто домаћим производом као зависне варијабле у узорку од осам балканских земаља у периоду од 2000. до 2019. године. Кроз овај рад се настоји квантификовати однос између две независне варијабле и бруто домаћег производа као зависне варијабле. Остваривање циља истраживања врши се на основу панел модела са фиксним и случајним ефектима. Резултати панел истраживања свједоче о постојање позитивног односа између отворености трговине и људског капитала као независне варијабле и бруто домаћег производа као зависне варијабле. Израчунати коефицијенти са независним варијаблама добијени су са високим нивоом од статистички значај.

Број бодова 6

Оригинални научни рад у научном часопису националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 9

Kurteš, S., Amidžić, S., Kurušić, D. Impact of trade openness on economic growth: evidence from post-socialist economies, *Financing*, 2023, pp. 27-39.

Куртеш, С., Амиџић, С., Курушић, Д. Утицај трговинске отворености на економски раст: искуства из постсоцијалистичких земаља, *Financing*, 2023, стр. 27-39.

Трговинска отвореност данас се поставља као једна од најчешће кориштених детерминанти економског раста. Мале транзиционе економије које су након распада социјалистичког система присиљене да се надмећу на свјетском тржишту имале су више или мање успјеха у њиховом економском развоју. Интеграције у свјетско тржиште, институционалне и неинституционалне, довеле су до великог нивоа отворености ових економија према спољној трговини, првенствено увозу. Данас је већина транзиционих земаља више отворена према увозу него према извозу, док су све више отворене према спољној размјени са иностранством. Због тога, као предмет овог истраживања аутори постављају посматрање утицаја трговинске отворености као детерминанте економског раста 50 постсоцијалистичких земаља. Период посматрања који је обухваћен у истраживању је период од 2000. до 2019. године. У истраживању примјењује се *ARDL* модел предложен од *Песаран (1997)* и *Pesaran & Shin (1999)* како би се приказао утицај трговинске отворености на економски раст постсоцијалистичких земаља. Циљ истраживања је квантификовање утицаја трговинске отворености у дугом и кратком року на економски раст посматраних земаља. Резултати панел модела свједоче о постојању позитивног утицаја трговинске отворености на економски раст постсоцијалистичких земаља у дугом и кратком року уз висок ниво значајности израчунатих коефицијената.

Број бодова 6

Поглавље у монографији националног значаја

Члан 19. Правилника, тачка 12

Ерић, О., Куртеш, С., Амиџић, С. Животна средина - поглавље Зелена економија и климатска неутралност, Академија наука и умјетности Републике Српске, 2023, стр. 553-577.

Зелена економија се везује за приступ економском развоју који је прилично комплексан. Овај концепт се присутан у бројним сегментима живота, тако да се за зелену економију може рећи да је економски, али истовремено и мултидисциплинаран развојни феномен. Циљ зелене економије јесте реализација економског раста и развоја уз смањење ризика за уништавање животне средине. Дакле, уско је везана са еколошку економију, али са већим степеном учешћа јавних политика у њеној реализацији. С обзиром на ограниченост природних ресурса, континуирани и прогресиван раст

становништва у свијету, зелена економија се јавља као економска развојна нужност. Отуда је све већа заинтересованост доносиоца јавних политика у свијету за овај приступ економском развоју. У складу са свјетским тенденцијама, намеће се потреба и за анализом стања и перспективама зелене економије. Компарацијом релевантних елемената зелене економије на међународном нивоу (нпр. у Европској унији), региону, али и у Босни и Херцеговини, у овом раду се настоје идентификовати предности и недостаци, те кључни потенцијали за будући развој економије у овом контексту. Анализе су показале да економије са значајним учешћем у свјетском БДП-у (Канада, САД, Јапан и Кина) далеко су од 90. перцентила у индексу зелене економије, што имплицира да је стварање њихове производње више на терет ограничених ресурса, а мање у смјеру економске и еколошке одрживости. Када су у питању земље из нашег непосредног окружења, већина се налази у 3. и 4. квинтилу на ранг листи Глобалног индекса зелене економије. Заостајање земаља у окружењу за развијеном Европом у подручју зелене економије видљиво је у готово свим показатељима од којих се састоји Глобалног индекса зелене економије. Боља перспектива у овом подручју за земље у окружењу могућа је уз континуирано подизање свијести свих актера о важности екологије и зелене економије. Препоруке креаторима економске политике усмјерене су на све правце од којих се састоји глобални индекс зелене економије, а међу њима се истиче побољшање: декарбонизације, енергетске ефикасности, улагања у обновљиве изворе енергије, подизање свијести јавности о важности економске и еколошке одрживости.

Број бодова 6

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 94

г) Образовна дјелатност кандидата:

Образовна дјелатност прије посљедњег избора/реизбора

(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) сврстаних по категоријама из члана 21.)

Кандидат је током овог периода изводио предавања и вјежбе на наставном предмету Свјетска тржишта те вјежбе на предавању Спољнотрговинко пословање на првом циклусу студија Економског факултета Бања Лука.

Члан комисије за одбрану рада другог циклуса

Члан 21. Правилника, тачка 14

Кандидат је био члан Комисије за оцјену и одбрану другог циклуса 5 пута и то:

1. „Функционисање заједничке пољопривредне политике Европске уније у условима кризе“, кандидата Бориса Спасојевића
2. „Институционална ефикасност као фактор економског раста и развоја“, кандидата Јовице Микеревића

3. „Посљедице глобалне дужничке кризе на економску стабилност земаља Западног Балкана“, кандидата Душка Срдиха
4. „Утицај претприступних фондова Европске уније на опоравак и развој малих и средњих предузећа у Босни и Херцеговини“, кандидта Лане Драговић
5. Улога и облици нецаринских баријера у систему либерализоване међународне трговине“, кандидата Гордане Јелић

**Менторство кандидата за завршни рад првог циклуса
Члан 21. Правилника, тачка 18**

Кандидат је био у својству ментора за одбрану завршних радова првог циклуса студија 32 (тридесет два) пута.

**Вредновање наставничких способности за наставнике и сараднике који су изводили предавање на Универзитету у Бањој Луци
Анкета студената о квалитету наставе, члан 25. Правилника.**

На основу анализе анкете студената 2012/2013 о квалитету наставе коју је наставник изводио у периоду прије посљедњег избора, односно прегледа просјечних оцјена, констатовано је да просјечна оцјена износи 4,71 за извођење наставе, односно 4,72 за извођење вјежби.

Образовна дјелатност послје посљедњег избора/реизбора
(Навести све активности (публикације, гостујућа настава и менторство) и број бодова свретаних по категоријама из члана 21.)

Кандидат је након избора у звање ванредног професора изводио предавање, вјежбе и испите на наставним предметима Свјетска тржишта и Теорија и политика привредног развоја на првом циклусу студија. На другом циклусу студија изводио је предавања на предмету Теорија и политика међународне трговине.

**Менторство кандидата за степен другог циклуса
Члан 21. Правилника, тачка 13**

Кандидат је био ментор на изради и одбрани завршног рада на другом циклусу студија кандидата Иване Лазендић.

Број бодова 4

**Члан комисије за одбрану рада другог циклуса
Члан 21. Правилника, тачка 14**

1. Кандидат је био члан комисије за оцјену и одбрану магистарског рада Сање Јовановић

2. Кандидат је био члан комисије за оцјену и одбрану магистарског рада Николе Аврама
3. Кандидат је био члан комисије за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студија кандидата Драге Курушића
4. Кандидат је био члан комисије за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студија кандидата Војислава Божића
5. Кандидат је био члан комисије за оцјену и одбрану завршног рада на другом циклусу студија кандидата Александра Ђукића

Број бодова 10

**Менторство кандидата за степен првог циклуса
Члан 21. Правилника, тачка 18**

Кандидат је у периоду од маја 2017. године до данас, на првом циклусу студија био ментор за израду завршних (дипломских) радова 32 студента.

Кандидат је доставио потврду Економског факултета Универзитета у Бањој Луци и Економског факултета Универзитета у Источном Сарајеву о броју менторства и чланства у комисијама за одбрану завршних радова на другом циклусу, као и броју менторства на првом циклусу студија.

Број бодова 32

**Гостујући професор на универзитетима у државама насталим на тлу бивше
СФРЈ**

Члан 21. Правилника, тачка 8

Кандидат је био ангажован као гостујући професор на Економском факултету Универзитета у Београду. Потврда у прилогу.

Број бодова: 3 бода

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 49

д) Стручна дјелатност кандидата:

Стручна дјелатност кандидата прије последњег избора/реизбора
(Навести све активности свертане по категоријама из члана 22.)

Стручна дјелатност кандидата (послије посљедњег избора/реизбора)
(Навести све активности и број бодова сврстаних по категоријама из члана 22.)

**Реализован међународни стручни пројекат у својству сарадника на пројекту
Члан 21 Правилника, тачка 10**

Међународни пројекат „EQUAL“ (Једнака могућност за све). Универзитет у Бањој Луци 2020. година. Потврда у прилогу.

Број бодова 3

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 3

ђ) Вредновање наставничких способности за наставнике и сараднике који су изводили предавања на Универзитету у Бањој Луци

(Анкета студената о квалитету наставе, члан 25. Правилника)

Према правилнику о измјени Правилника о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци, члан 25, број 02/04-63.1144-7/17 од 27.04.2017. године, кандидату је за просјечну оцјену 4,45 додијељено 8 бодова.

Кандидат је уз осталу конкурсну документацију приложио извјештаје о проведеној анкети о квалитету наставе студената Економског факултета Универзитета у Бањој Луци за академске године у изборном периоду ванредног професора.

Број бодова 8

УКУПАН БРОЈ БОДОВА: 10

УКУПАН БРОЈ БОДОВА ЗА КАНДИДАТА:

УКУПНО БОДОВА			
РБ	Категорија	ОПИС	Број бодова
1.	Члан 19.	Научна дјелатност кандидата	94
2.	Члан 21.	Образовна дјелатност кандидата	49
3.	Члан 22.	Стручна дјелатност кандидата	3
4.	Члан 25.	Вредновање наставничких способности	8
УКУПНО			154

III. ЗАКЉУЧНО МИШЉЕЊЕ

Уколико се на Конкурс пријавило више кандидата у Закључном мишљењу обавезно је навести ранг листу свих кандидата са знаком броја освојених бодова, на основу које ће бити формулисан приједлог за избор

На Конкурсу за наставника за ужу научну област Економско планирање и развој на Економском факултету Универзитета у Бањој Луци, који је објављен 19.07.2023. године у дневном листу „Глас Српске“ пријавио се један кандидат и то проф. др Сениша Куртеш.

Увидом у документацију Комисија је закључила да је кандидат проф. др Сениша Куртеш доставио све неопходне документе који доказују испуњавање услова за избор у звање редовног професора за ужу научну област Економско планирање и развој и то према захтјевима из општих услова конкурса, те према захтјевима из члана 77. Закона о високом образовању РС (Службени гласник Републике Српске број: 73/10, 104/11, 84/12, 108/13, 44/15, 90/16, 31/18, 26/19 и 49/20), а у вези са чланом 138. став (2) Закона о високом образовању (Службени гласник Републике Српске број: 67/20), Статутом Универзитета и Правилником о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци.

У складу са претходним Комисија свој закључак заснива на сљедећим чињеницама:

1. Према ближим условима које прописује Правилник о поступку и условима избора наставника и сарадника на Универзитету у Бањој Луци, кандидат је остварио укупно 154 бода, од којих на основу научне дјелатности 94 бода, образовне дјелатности 49 бода, стручне дјелатности 3 бода и по основу вредновања наставничких способности 8 бодова.

2. Проф. др Сениша Куртеш је провео у настави један изборни период у звању ванредног професора.

3. Након избора у звање ванредног професора, др Сениша Куртеш је објавио запажене двије научне монографије и то: „Велика рецесија – узроци и посљедице“ и „Глобално тржиште рада“ које по садржају, обиму и квалитету представља јединствен допринос економској науци. Издавач обе научне монографије је Универзитет у Бања Луци, Економски факултет.

4. Након избора у звање ванредног професора, др Сениша Куртеш је објавио 13 научних радова са рецензијом. Објављени научни радови по садржају и оствареним резултатима представљају значајан допринос економској науци, а првенствено ужој научној области Економско планирање и развој.

5. Проф. др Сениша Куртеш је био ментор на изради завршних радова на другом циклусу студија за једног кандидата, члан Комисије за оцјену и одбрану завршних радова на другом циклусу за пет кандидата, као и ментор на првом циклусу студија за израду завршних (дипломских) радова за 32 студента.

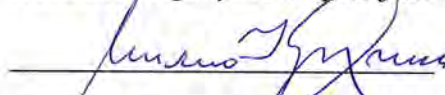
6. Проф. др Сениша Куртеш учествовао је у међународним научно-истраживачким пројектима, те је остварио успјешну научну сарадњу са Универзитетима из региона. Такође, према резултатима пет објављених анкета студената о квалитету наставе која представља основ за вредновање наставничких способности за наставнике и сараднике који су у радном односу на Универзитету, оцијењен са релативно високом оцјеном.

На основу утврђених чињеница Комисија је једногласно закључила да је кандидат проф. др Синиша Куртеш испунио све Законом предвиђене и дефинисане обавезе, те са задовољством предлаже Научно-наставном вијећу Економског факултета Универзитета у Бањој Луци да прихвати позитиван извјештај Комисије, и да предложи Сенату Универзитета у Бањој Луци да се **др Синиша Куртеш изабере у научно-наставно звање редовног професора за ужу научну област Економско планирање и развој.**

У Бањој Луци, 14.08.2023. године

Потпис чланова Комисије:

Проф. др Миленко Крајишник, редовни професор, Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет, предсједник

Проф. др Горан Поповић, редовни професор, Универзитет у Бањој Луци, Економски факултет, члан

Проф. др Синиша Зарић, редовни професор, Универзитет у Београду, Економски факултет, члан

